



**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros  
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De  
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

**Schlüter, Georg**

**Augustæ Vindelicorum, 1702**

§. 1. An & quale impedimentum matrimonii præstet votum supplex?

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

ordine quoad vim dirimendi matrimonium ratum tantum, prius initum: quod particulari jure in hoc dispositum est de professione religiosa, cujus tamen contrarium est ex n. 947.

Et ratio est, quia jus positivum, præfertim humanum, valdè raro in his, quæ jure naturali, ac divino permiffa sunt, disponit aliquid ex rei natura secundum se, seu ex causa, in quantum necessaria est, & communis omnibus sub ea contentis, (qualiter rectè concluditur, hominem posse sentire, quia animal est) sed ex ea solum relatè ad circumstantiam casûs particularis, non communem aliis; aliàs dispositum de crimine læsæ Majestatis in personam humani principis, ut privet jure asyli Ecclesiastici, eo ipso, & à fortiori etiam esset dispositum de crimine læsæ Majestatis divine, contra claram constitutionem Gregor. XIV. incip. Cum aliis nonnulli, de quâ in supra dictis frequens mentio facta est.

964. Quæstio est 9. an contraheret obligationem servandi castitatem, ac impedimentum dirimens matrimonium ordinatus ex metu cadente in constantem virum injustè incusso, directè ad sacri ordinis receptionem? Resp. hanc quæstionem pendere ab illa, an Ecclesiæ tales, in simili casu, intendat obligare ad votum emittendum? aut eo prætermisso, ad servandam castitatem, etiam in hoc casu eos inhabilitando ad matrimonium? si votum jure naturali est invalidum, ubi ex tali metu extortum est, certum est, tunc Ecclesiam non intendere, ut, ordinem sacrum suscipiens, votum emittat: si validum? non obstante injuriâ tam gravi, probato tali metu, justè votum sic ordinato remittitur; quod etiam dicendum venit in casu, quo reverà non voveret, quoad præceptum obligans in hac suppositione voti non emissi. Cæterum mihi probabilius videtur, in tali casu non esse de mente Ecclesiæ, tam justè invitum, & solum iniquè coactum ad amplectendum statum Clericalem in factis, velle aut mediâtè, aut immediâtè obligare ad castitatem, aut inhabilitare ad matrimonium; cum hoc videatur repugnans

intentioni tam benignæ matris in talibus circumstantiis.

Quæstio est 10. an Ordo sacer invalidè susceptus idem impedimentum præstet, quod susceptus validè? Resp. negativè. Nam effectus ille, seu impedimentum nascens ex liberè suscepto sacro ordine non per se, sed solum accessoriè, sequitur ex consensu in susceptionem sacri ordinis, juxta mentem Ecclesiæ; cum sit consensus solum tacitus in accessorium. Nec obstat, Conjuges Religionem invalidè profectos adhuc teneri ad castitatem statui congruam; nam profitendo Religionem, expressè vovent castitatem, consequenter voluntatem suam valere volunt, qualiter potest; sic Castropal. cit. num. 7.

## ARTICULUS II.

### De impedimento ex Voto.

Etsi potissima difficultas sit de solemnitate voti castitatis; de aliis tamen etiam votis non solemnibus dubitari potest. Sollemnitas voti castitatis, in quantum voventem reddit inhabilem ad contrahendum subsequens matrimonium, ex Ecclesiæ constitutione habetur per hoc 1. quod tale votum emittatur, vel in actu, vel in debito, dum quis iniciatur ordine sacro. 2. quod emittatur, actu professionem emittendo in Religione per sedem Apostolicam approbata; Constat ex c. Unico. de Voto in 6. in sequentibus magis explicando.

#### §. I.

An & quale impedimentum matrimonii præstet votum simplex?

Prima quæstio est de simplici voto castitatis; ad quam Resp. 1. quod simplex votum castitatis, seorsum à reliquis cum illo emissis, emittentem verè, ac propriè constituentibus Religiosum, æquè, ac apud alios id præstet professio, præstet impedimentum solum impediens, non autem dirimens matrimonium contrahendum; habetur expressè in c. Rursus. 6. b. t. ibi: cum

cum votum simplex matrimonium impediatur  
contrahendum, non tamen dirimat jam  
contractum. Idem habetur in c. Unic. de  
voto in 6. aliud est de simplici voto casti-  
tatis emissio post bini Novitatus ab-  
his, qui voto promissis Consilii Evange-  
licis se DEO dedicant in Societate JESU;  
hoc enim, impedimentum dirimens ma-  
trimonium contrahendum, voventi præ-  
stat speciali Ecclesiæ constitutione, ut  
constat ex constit. Gregor. XIII. in Bulla,  
Ascendente Domino, edita 1584. ibi: nec  
ante à Societate dimissionem, matrimo-  
nium contrahere; quin imò eos omnes ad  
contrahendum inhabiles (loquitur de his,  
qui sola vota substantialia, licet tan-  
tum simplicia in Societate emisissent)  
ac contractus hujusmodi nullos, & irri-  
tos esse, prout irritos facimus, ac annul-  
lamus.

967. Dices: ergo etiam ejusmodi vo-  
tum substantiale Religiosæ castitatis, quan-  
tumvis simplex tantum, solvet matrimo-  
nium ratum tantum, prius contractum;  
pater illatum: Nam vota Societatis non  
professe, licet simplicia, ex constitutio-  
ne Gregor. XIII. habent eandem vim, non  
secus, ac professio tum in Societate, tum  
quorumvis aliorum ordinum Regularium,  
ut constat ex cit. constit. Gregor. XIII. ibi:  
non secus atque ipsos tum Societatis, tum  
quorumvis aliorum Regularium ordinum  
Professos: sed vota substantialia tum So-  
cietatis Professe, tum aliorum Regula-  
rium ordinum dirimunt matrimonium  
ratum tantum; ergo & illud. Resp. N.  
illatum, ad hujus prob. Resp. cum distinct.  
vota Societatis non professe habent ean-  
dem vim, ac professio tum in hoc, tum  
in aliis Ordinibus Religiosis, si sermo sit  
de vi dirimendi matrimonium post illa  
contractum, C. si de vi dissolvendi matri-  
monium rarum tantum, ante illa contra-  
ctum. N. maj. hinc data min. N. conseq.  
Manifestum enim est ex ipsa constitut.  
Gregor. XIII. quòd ea vota simplicia  
non in omnibus comparet cum professio-  
ne; sed tantum quoad effectum consti-  
tuendi verè Religiosum; & vim dirimen-  
di matrimonium post illa contrahendum.

Tom. IV.

Hunc plurimum errorem, volentium  
metiri ea vota, & institutum Societatis ex  
communibus aliorum regularium ordi-  
num rationibus, formis, ac statutis,  
animadvertens summus Pontifex, in Con-  
stitutione, Ascendente domino, ita loqui-  
tur: Quia tamen non desuit temeraria  
quorundam audacia, qui post declaratio-  
nem, decretum, præceptum, & interdi-  
ctum nostrum hujusmodi, non solum multa,  
ex predictis, & fortasse alia ad Societatis  
institutum, ac vivendi formam spectan-  
tia labefactare, sed & ipsa Apostolica  
decreta, ac præcepta publicè, & ex cathedra,  
ausu temerario, impugnare, men-  
temque nostram perversè interpretari non  
erubescant, disputantes & predicta in du-  
bium revocantes; omniaque ex aliorum  
regularium Ordinum communibus rationi-  
bus, formis, ac statutis metientes, Socie-  
tatis institutum, peculiare Constitutiones,  
ac vim votorum simplicium illius, à sede  
Apostolica in eadem Societatis Religione  
probata admissorum penitus ignorantes, ac  
nonnulla jure antiquo, quæ post illud succes-  
su temporum hujus sedis auctoritate, ap-  
probatione, & confirmatione, ac peculiari-  
bus privilegiis sancita & roborata esse di-  
gnoscuntur, perperam interpretantes, con-  
vellere nituntur. Quin etiam Nos supra di-  
cta, motu simili, & ex certâ scientiâ, de  
Apostolica potestatis plenitudine decernen-  
tes, ac præcipientes, privato sensu locutos  
fuisse, ac tanquam privatos doctores, er-  
rare potuisse, imò verè, & de factò, ob fal-  
sam supra dictorum informationem, errasse;  
ideoque præceptum nostrum nullam ad obli-  
gandum vim habere. Neminem præterea  
eorum, qui solemnem professionem in dictâ  
Societate non emisissent, de illius corpore,  
aut verè & propriè Religiosum esse posse, sed  
eos merè seculares, ac Ordinariorum juris-  
dictioni subditos existere; nec Societatem  
ipsam, aut illius superiores, imò nec nos  
jus in eos ullum, ex vi votorum hujusmodi,  
habere, vel acquirere, aut superioribus ipsis  
conferre posse: non considerantes voti  
solennitatem solâ Ecclesiæ constitutione  
inventam esse; triaque hujusmodi Socie-  
tatis vota, tametsi simplicia, aut substan-  
tialia Religionis vota, ab hac sede fuisse  
admissa; illaque emittentes in statu Reli-  
gio-

K 6

gio.

ionis verè constitui; quippe qui per ea ipsa se Societati dedicant, atque actu tradunt, sequè divino servitio in ea mancipant; in quibus votis nullus præter Romanum Pontificem potest manum apponere: aliisque atque aliis modis Societatem ipsam impetunt, universali Ecclesiæ perutilem; & ubi plurima istiusmodi errorum, & falsæ contra institutum Societatis. JESU doctrinæ capita enumerasset, sic concludit: & ut contradicentium audacia coerceretur, præmissas omnes & quasvis alias illis similes asserciones contra dictæ Societatis Institutum, vel quomodolibet in illius præjudicium pronuntiatas, aut scriptas, falsas omnino, & temerarias esse, & censeri debere. Præcipimus igitur in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub penis excommunicationis lætæ sententiæ; nec non inhabilitatis ad quævis officia, & beneficia secularia, & quorumvis Ordinum regularia, eo ipso, absque aliâ declaratione incurrendis (quarum absolutionem nobis & successoribus nostris reservamus) ne quis, cujuscunque status, gradus, & præminentia existat, dictæ Societatis institutum, constitutiones, vel etiam præsentis, aut quævis earum, vel supradictorum omnium articulum, vel aliud quid, supradicta concernens, quovis disputandi, vel etiam veritatis indagandæ quæsitio colore, directè, vel indirectè impugnare, vel eis contradicere audeat; districtius inhibentes, ne quis sive extra, sive intra dictam Societatem, nisi de illius Generalis, aut inferiorum Præpositorum licentiâ notationes, declarationes, Glossas, vel scholia ulla super præmissis facere, vel ea, nisi quantum verba ipsa sonant, interpretari, aut de eis disceptare, seu scrupulum cuiquam injicere, vel in controversiam, aut dubium revocare audeat quoquo modo; nec Glossas, aut interpretationes, sive impressas, seu scriptas ad id pertinentes, legere, docere, aliisque tradere, vendere, vel apud se retinere præsumat; si quid verò dubii de iisdem oriri contigerit, ad sedem prædictam, vel ad Generalem Præpositum dictæ Societatis, aut ad eos, quibus id ipse commiserit, referatur. Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque iudices, & Commissarios, etiam causarum Pala-

tii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, in quavis causâ, & instantiâ, sublatâ eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere; nec non irritum, & inane, quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Dices 2. ergo illud votum castitatis erit, & non erit simplex. Erit, quia ita supponitur; non erit, quia vim habet voti solennis, imò solenne est. Ex hoc enim votum castitatis professe, solenne est, quòd habeat vim dirimendi matrimonium, ex constitutione Ecclesiæ; sed eandem vim ex Ecclesiæ constitutione habet illud votum simplex, ut ponitur; ergo etiam erit solenne. Resp. N. illatum; ex hoc, quòd piper habeat vim faciendi aliquem effectum caloris, vel ignis, nimirum productivam caloris, non sequitur; ergo piper est calor, vel ignis; ergo neque ex hoc, quòd illud votum simplex habeat vim faciendi aliquem effectum voti solennis, sequitur; ergo solenne est. Nam votum non dicitur solenne formaliter relatè ad matrimonium dirimendum, ob eam virtutem præcisè; sed ab eo, quòd in certis circumstantiis (nimirum in susceptione sacri ordinis, vel professione religiosa) emissum sit, & Ecclesia illi hanc vim attribuerit: at illi voto simplici Ecclesia non attribuit eam vim ex eo, quòd in talibus circumstantiis sit emissum (alias etiam ante hanc Pontificis constitutionem habuissent vim dirimendi matrimonium ratum) sed ex eo, quòd hoc bono talis Instituti (ex quo tanti fructus in Ecclesiam DEI redundarunt, ac redundant) ob causas planè peculiare plurimum expediens sit, ut loquitur Pontifex in eadem Constit. Plus ergo his votis simplicibus attribuendum non est ad alios effectus extrinsecos, quàm Ecclesiæ constitutione illis tributum sit; at in ordine ad matrimonium post ejusmodi vota jam emissâ, nihil illis Ecclesiæ constitutione tributum est, quàm vis dirimendi matrimonium post illa contrahendum, aut illis stantibus contractum; ut constat ex n. 966. ergo.

970. Secunda quæstio est, an, & quale impedimentum matrimonii præstat votum ingrediendi religionem? Resp. quòd, si ante Sponsalia emissum sic hoc votum, præstat impedimentum impediens, non autem dirimens: quoad secundam partem constat ex c. *Meminimus*. 3. b. t. ibi: *si nec habitum suscepit, nec professionem, sed votum solummodo fecit, & se ad religionem transtulurum promisit, licet postea matrimonium contraxerit, non est cogendus ad religionem transire, & matrimoniale votum rescindere.* Quoad utramq; verò partem, ex c. *Consultuit*. 4. eod. ibi: *sicut simplex votum matrimonium impedit contrahendum, & non dirimit jam contractum: ita habitus sine professione susceptus, ne contrahatur impedit, sed contractum nequaquam dissolvit.* Quid autem operetur quoad Sponsalia de futuro, sive ante, sive post illa emissum sit, dictum est sup. ubi etiam respondimus quoad ejus effectum de voto suscipiendi ordinem sacrum. Illud annotandum, eum, qui emisit votum ingrediendi religionem, per hoc nec in actu, nec in debito habere vota religionis; sed solum teneri ad ingressum, adeoque hunc duntaxat esse in debito, & quidem conditionatè tantum, si religio eum recipiat; ubi vides, objectum voti non esse aliam obligationem; secus, objectum præcepti de voto emitendo in susceptione ordinis sacri.

§. 2.

An, & quale impedimentum matrimonii præstat votum solenne?

971. Supponendum t. nos hic loqui de solennitate Voti, in quantum hoc, vi illius, præstat impedimentum matrimonii. Nam votum castitatis ex se, & naturâ suâ matrimonium nullum præstat impedimentum dirimens; t. quia ex se, & naturâ suâ præcisè statante matrimonio contracto, ex n. priori; & contrahendo, ex eod. deinde votum simplex, & solenne non differunt substantialiter, & in natura voti, ex c. *Rursus*. 6. b. t. ibi: *cùm simplex votum apud DEUM non minus obliget, quàm solennæ, ut ait Cœlestinus. III. sed illud ex*

*naturâ voti præcisè non præstat impedimentum dirimens matrimonium; ergò nec istud. Maj. præterea prob. 1. quia neutrum ex naturâ suâ est strictior promissio castitatis, nec etiam unum majoris, alterum minoris continentiæ, si ambo sint perpetuæ, ac perfectæ castitatis, ut supponimus. Secundo, votum solenne non dirimit matrimonium, in quantum est præcisè votum (aliàs idem faceret votum simplex) sed in quantum est solenne; sed hanc solennitatem non habet votum ex natura sua, & ex se præcisè: probatur t. ex c. *Unico*, de voto in 6 ubi Pontifex, exponens, quale votum castitatis dici debeat solenne in ordine ad dirimendum matrimonium eo stante contractum? ante responsum ait: nos attendentes, quòd voti solennitas (in ordine ad dirimendum matrimonium, de qua ibidem quærebatur, ut ostendi supra) ex sola Ecclesiæ constitutione est inventa; subjungit, presentis declarandum duximus oraculo sancti Etionis: illud solum votum debere dicit solenne (quantum ad post contractum matrimonium dirimendum) quod solennizatum fuerit per susceptionem sacri ordinis, aut per professionem expressam, vel tacitam, factam alicui de religionibus per sedem apostolicam approbatis; sed nec ista Ecclesiæ constitutio, nec sacri ordinis susceptio, convenit voto castitatis ex naturâ rei, aut jure Divino; ergo neque solennitas, in quantum ad post contractum matrimonium. vide dicta d. n. 944.*

Idem expressè habetur in Constit. *Ascendente Domino*, ubi Pontifex reprobat sensum eorum, qui dicebant, neminem eorum, qui solennem professionem in Societate JESU non emiserunt, de illius corpore, aut verè, & propriè religiosum esse posse. Rationem dat, quia non considerarunt, voti solennitatem solâ Ecclesiæ constitutione inventam esse, consequenter ad constituendum verè, ac propriè religiosum, non requiri solennia, sed tantum substantialia religionis vota, quæ non ex essentia sua, sed ex Ecclesiæ invento, pro certis casibus duntaxat (iis nimirum, de quibus supra num. præcedenti ex c. *Unico*) evadunt solennia: his præmissis:

Kk 2

Resp.